

Оригинални научни рад
УДК: 37.091.3.:811.111]:004.738.5
37.091.31-059.2-057.87(=012)
316.644-057.4:[37.018.43:077
doi: 10.5937/zrffp52-40973

ПОПУЛАРНОСТ ОНЛАЈН НАСТАВЕ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА КАО СТРАНОГ СА УЧЕНИЦИМА ПОРЕКЛОМ ИЗ ИСТОЧНЕ АЗИЈЕ: ПЕРЦЕПЦИЈА НАСТАВНИКА

Снежана М. ЗЕЧЕВИЋ¹

Универзитет у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици
Филозофски факултет
Катедра за енглески језик и књижевност

Енес М. БИШЕВАЦ²

Универзитет у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици
Филозофски факултет

¹ snezana.zecevic@pr.ac.rs

² enesbisevac7@gmail.com

Рад примљен: 3. 11. 2022.
Рад прихваћен: 28. 11. 2022.

ПОПУЛАРНОСТ ОНЛАЈН НАСТАВЕ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА КАО СТРАНОГ СА УЧЕНИЦИМА ПОРЕКЛОМ ИЗ ИСТОЧНЕ АЗИЈЕ: ПЕРЦЕПЦИЈА НАСТАВНИКА

Кључне речи:
енглески језик;
онлајн настава;
Источна Азија;
интересовање;
популарност.

Сажетак. Предмет истраживања овог рада је упознавање са основним разлозима наставника за рад у онлајн настави енглеског језика као страног са ученицима пореклом из Источне Азије и њеним предностима, како би се открили узроци велике популарности ове врсте посла. То је урађено реализацијом следећих циљева: 1) проверени су најчешћи разлози због којих се људи масовно опредељују за држање часова на онлајн платформама за учење енглеског језика, које су актуелне међу ученицима пореклом из Источне Азије; 2) испитане су предности овог окружења и начина рада из перспективе ангажованих наставника. Реч је о студији пресека, за чије потребе је спроведено квантитативно истраживање тако што је састављен упитник самоперцепције, којим је анкетираних 151 испитаник из бројних држава широм света. Прикупљени подаци обрађени су помоћу SPSS 22.0 програма, а резултати су показали следеће: 1) неки од најчешћих разлога испитаника за рад у онлајн настави енглеског језика као страног са ученицима пореклом из Источне Азије су: флексибилно радно време, рад од куће, лако запошљање и упознавање нових људи и култура; 2) најизраженије предности рада у оваквом окружењу из перспективе наставника су: већи комфор приликом рада, флексибилно радно време, задовољавајућа зарада, контакт са страним земљама и културама и мање стресно окружење за рад у настави језика.

Увод

Убрзан начин живота у савременом друштву умногоме је допринео порасту популарности онлајн наставе широм света. Услед многобројних пословних и приватних обавеза, појединци често не могу бити физички присутни свуда па се из тог разлога овај вид наставе показао врло ефикасним и корисним. Последњих неколико година посебно је дошло до експанзије онлајн наставе енглеског језика као страног (енгл. *English as a Foreign Language*) са ученицима пореклом из Источне Азије³, посредством разних платформи за учење језика (Domingo, 2022; Kozar, 2012). Томе је допринео интензивни друштвено-економски развој земаља овог дела света (у нашем случају Кине, Јапана, Јужне Кореје и Тајвана) који свакодневно поставља нове захтеве за успешно функционисање појединаца у актуелном глобалном друштву. Због праћења савремених друштвених токова, изласка на светско тржиште и прилагођавања образовног система модерним концептима, енглески језик је постао обавезни предмет (Hu & McKay, 2012; Kam, 2002; Rüdiger et al., 2022). Његова сврха у овом делу света је промовисање интернационализације у односу на друштвене промене и националне циљеве (Chen, 2006). Потреба за бољим језичким знањем и одлично развијеним језичким вештинама подразумева учење и усавршавање овог глобалног језика од раног узраста, не само путем формалног већ и путем неформалног образовања у Источној Азији (Yakovleva, 2021). Међутим, није било довољно квалификованог наставничког кадра који би

³ Разврставањем енглеског језика у концентричне кругове, на основу врсте ширења, начина усвајања и функционалних оквира у којима се користи (Kachru, 1988), ова група земаља припада проширеном кругу (енгл. *Expanding Circle*), где се енглески говори као страни језик (енгл. *English as a Foreign Language*). Осим тога, разликују се и: 1) унутрашњи круг (енгл. *Inner Circle*), који укључује земље у којима се енглески говори као матерњи језик (енгл. *English as a Native Language*), као што су УК, САД, Нови Зеланд и др.; 2) спољашњи круг (енгл. *Outer Circle*), који укључује земље у којима се енглески говори као други језик (енгл. *English as a Second Language*), попут Индије, Сингапура, Филипина и др.

Популарност онлајн наставе енглеског језика као страног са ученицима пореклом из Источне Азије: перцепција наставника

предавао енглески језик, не само у образовним установама већ и у оквиру додатних приватних часова (Hu & McKay, 2012; Kam, 2002). Одједном се на светском тржишту појавио велики број радних места за извођење онлајн наставе енглеског језика као страног са ученицима пореклом из Источне Азије (Domingo, 2022; Као, 2010). То је резултирало и изузетно великим интересовањем многих људи широм света за ову врсту посла, што нас је подстакло да за потребе истраживања испитамо најчешће разлоге одређености наставника за рад на овим онлајн платформама.

Будући да не постоји много истраживања на ову тему, претражено је неколико друштвених мрежа, односно, профила група наставника или предавача, како би се проверило њихово досадашње искуство. На основу њихових перцепција, осмишљено је истраживање најчешћих разлога за избор све популарнијег радног места наставника у онлајн настави енглеског језика као страног са ученицима пореклом из Источне Азије, као и предности оваквог вида наставе.

Први део рада размотриће потребу за интензивним учењем енглеског језика у земљама Источне Азије, док ће у следећем делу бити представљене неке основне карактеристике наставе енглеског језика као страног на онлајн платформама. На основу њих биће образложено интересовање људи широм света за ову врсту посла. Наредни део обухвата методолошки оквир рада. Након тога следе анализа и дискусија резултата, закључна разматрања, недостаци спроведеног истраживања и предлози за нека будућа проучавања сличне тематике.

Попреда за интензивним учењем енглеског језика у земљама Источне Азије

Са циљем разумевања потребе и значаја енглеског језика у земљама Источне Азије, важно је размотрити друштвено-економски и образовни аспект развоја земаља овог дела света.

Учење енглеског језика са аспекта друштвено-економског развоја Источне Азије. Некада је економски утицај Истока био знатно већи од утицаја Запада. Азија је више векова била економски супериорнија од Европе, а у прилог томе говори и чињеница да је Кина производила више гвожђа и челика 1066. него Велика Британија 1876. године (Chang, 2011). Временом је дошло до промене, па је након британске индустријске револуције утицај Запада постао много већи због производње међународно конкурентнијих производа заснованих на технолошким иновацијама. Исток је био присиљен да на своја тржишта и у своја друштва уведе велики број добара и открића са Запада, те је тако дошло до модернизације и глобализације азијске привреде. Многобројни економски стручњаци предвиђају да ће до

2025. године Азија вероватно поново преузети централно место у светској привреди са учешћем 55–60% у светском БДП-у (брutto домаћем производу), док ће учешће Запада пасти на 20–30% (Gajinov, 2015). Из тог разлога, може се очекивати и све већа потреба за добрим знањем енглеског језика у Источној Азији, са циљем њене још веће заступљености на светском тржишту, како би се омогућио привредни развој на глобалном нивоу.

Резултат претходно наведених реформи и потенцијалних будућих исхода јесте отварање великог броја компанија у овом делу света, које не функционишу само на својој територији већ имају огранке и сараднике свуда (Farveen, 2020). Тако је, на пример, Кина тренутно једна од највећих и најмоћнијих земаља, услед чега има и највећи економски значај. Многе кинеске компаније пласирају своје производе широм света, а неке од најпознатијих последњих година су: *Huawei*, *Xiaomi*, *Lenovo*, итд. Следећа развијена земља Источне Азије, Јапан, познат је по индустрији аутомобила и видео-игрица које су већ одавно на међународном тржишту. Неке од најпопуларнијих јапанских компанија су: *Sony*, *Nintendo*, *Toyota*, *Honda*, *Suzuki*, итд. Тајван, иако мала земља Источне Азије, ипак је технолошки развијена и позната по компанијама, као што су *Acer* и *Asus*. Када је реч о Јужној Кореји, њени најчувенији актуелни брендови су *Samsung*, *LG* и *KIA* (Farveen, 2020).

Ово су само неки од општепознатих доказа развијености Источне Азије, који доприносе њеном значају на глобалном нивоу. Услед економског и технолошког развоја, те потребе за успостављањем контаката са Западом, појавила се неопходност сарадње с државама широм света па самим тим и подизања нивоа функционалног знања енглеског језика у земљама Источне Азије (Hu & McKay, 2012; Kam, 2002). У прилог томе говори и чињеница да је тајвански премијер указао на значај интензивирања развоја језичких вештина енглеског језика за потребе глобализације, како би до 2030. године постали двојезична нација (Rüdiger et al., 2022).

Када се у Европи каже „страни језик“, обично се под тим појмом подразумевају, на пример, енглески, немачки или француски. Међутим, у азијском окружењу феномен страног језика одмах асоцира на супериорност енглеског у односу на друге језике (Pennycook, 1998). Сматра се моћним средством за успостављање међународних контаката, а у исто време је и један од предуслова за добијање посла и одређене позиције у светски познатим компанијама (Butler & Iino, 2005; Choi, 2008; Hu, 2009; према: Hu & McKay, 2012). Зато се неретко од радника захтева да унапреде своје знање енглеског језика, а од младих нараштаја да га од најранијег узраста уче и непрестано усавршавају (Hu & McKay, 2012; Kam, 2002; Rüdiger et al., 2022), будући да су део глобалних цивилизацијских токова.

Учење енглеског језика са аспекти образовног развоја Источне Азије. Разматрањем политике наставе енглеског језика у азијским земљама и начина њеног извођења, може се закључити да је некадашњи начин предавања

Популарност онлајн наставе енглеског језика као сйраној са ученицима йореклом из Источне Азије: йерцейија наставника

енглеског језика у државним школама овог дела света био заснован само на граматичко-преводном методу, при чему је комуникативни аспект наставе био потпуно занемарен (Hu & McKay, 2012; Kam, 2002; Rüdiger et al., 2022; Smith, 1975; Yakovleva, 2021). Тада није било довољно стручног кадра па су наставу енглеског језика изводили појединци који су га претходно учили само годину или две и поседовали елементарна знања из области читања, превођења и граматике. Услед прилагођавања привредног развоја овог дела света актуелним глобализацијским токовима, указала се потреба за учењем енглеског језика од раног узраста (Hu & McKay, 2012; Rüdiger et al., 2022). Тако је дошло до отварања и двојезичних вртића, учења енглеског језика од најнижих разреда, а самим тим и до потребе за већим бројем стручног наставног кадра (Hu & McKay, 2012; Kam, 2002; Rüdiger et al., 2022). Због недовољног броја стручно оспособљених лица, земље Источне Азије нудиле су посао наставника енглеског језика како изворним говорницима тако и странцима (Yakovleva, 2021, стр. 270). Убрзо су у овим земљама интензивирани семинари и обука локалног наставног особља, како би било оспособљено за развијање функционалног знања енглеског језика код ученика, а посебно за усавршавање конверзацијске вештине⁴, о чему говоре и циљеви програма за учење енглеског језика у азијским основним и средњим школама (Pan, 2015). И поред тога, граматика, превођење и механичко учење речи, нпр. у кинеским и тајванским школама, још увек су у фокусу учења, док су уџбеници застарели, а настава је усмерена на наставника (Chern, 2010; Hu & McKay, 2012; Kam, 2002; Rüdiger et al., 2022; Yakovleva, 2021). Истраживање проблема у развоју комуникативне компетенције код кинеских ученика показало је да је, између осталог, један од разлога који су до њих довели и резервисаност ученика и недостатак жеље за комуницирањем на енглеском језику у јавности, тј. у учионици (Yakovleva, 2021, стр. 271–272). За јапанске учионице енглеског језика карактеристично је извођење наставе енглеског на јапанском језику, што је, такође, препрека за развој комуникативне компетенције (Butler, 2009). Још једну баријеру представља и велики број ученика у учионици, од 40 до 50 (Smith, 1975, стр. 3), што услове за учење језика чини неадекватним за развој конверзацијских вештина на енглеском језику. У оквиру обавезних часова редовне наставе није било могуће оспособити се за комуникацију на овом

⁴ Из тог разлога, у земљама Источне Азије све више се промовише примена комуникативног језичког приступа (енгл. *Communicative Language Approach*) и учења заснованог на задатку (енгл. *Task-Based Learning*), као пожељних педагошких приступа за усавршавање конверзацијских вештина ученика. Међутим, одређена истраживања показала су да се не примењују свуда са успехом (Hu & McKay, 2012). Многи наставници енглеског језика испољавају висок степен анксиозности приликом покушаја њихове примене, јер нису довољно обучени и немају адекватно знање енглеског језика, којим би подстакли развој вештине говора код ученика (Butler, 2009).

језику, те је стога порасло интересовање за додатним часовима.⁵ Временом је дошло до потребе за ангажовањем наставника широм света који би радили на онлајн платформама за учење енглеског језика. Становницима Источне Азије тако је понуђена могућност усавршавања језичких вештина, а посебно говора и писања, како би они постали компетентни корисници енглеског језика, спремни за глобалне светске изазове. Похађање онлајн наставе енглеског језика посредством платформи за његово учење у слободно време, о чијим ће карактеристикама бити речи у делу рада који следи, само је један од начина на који се то постиже.⁶

Онлајн настава енглеског језика као стираног са ученицима пореклом из Источне Азије: основне карактеристике

Онлајн настава енглеског језика као страног са ученицима пореклом из Источне Азије биће представљена на основу сопственог искуства једног од аутора рада, који предаје енглески језик већ неколико година у оваквом окружењу, и на основу искуства колега с друштвених мрежа, о условима и начинима рада на истим или сличним онлајн платформама. Основне карактеристике биће сагледане са следећих аспеката: 1) форме и начина реализације наставе; 2) изгледа и могућности платформи;

⁵ Једно истраживање показало је да се у Јужној Кореји чак три пута више улаже у приватне часове енглеског језика, него у Јапану (Chun & Choi, 2006; према: Hu & McKay, 2012). У Кини су, такође, врло популарни приватни часови енглеског језика, како у приватним установама тако и изван њих. Према једној студији (Hu & McKay, 2012), посебно су актуелни код старијих особа и школских ученика старијег узраста, те је тако само у Шангају 2003. године било 1000 центара за учење енглеског језика (Zhang, 2003; према: Hu & McKay, 2012).

⁶ Влада Јужне Кореје одлучила је да интензивира усавршавање енглеског језика код становника, не само инвестирањем у педагошко-методичку обуку локалних наставника енглеског језика већ и прокламовањем обавезе, од 1995. године, да у свакој основној и средњој школи мора бити ангажован неки изворни говорник енглеског језика. Један од разлога за то било је смањење економских губитака због слања младих на студије енглеског језика у иностранство, а други – стварање аутентичног окружења за учење енглеског у присуству наставника којима је он матерњи језик (Vaish, 2010), те је тако 2006. године око 2000 таквих лица дошло у Кореју. Следећи занимљив вид могућности усавршавања енглеског језика јесте формирање више енглеских села са радњама, кафићима, поштанским и здравственим службама, чији су власници изворни говорници енглеског, како би локално становништво било стално у контакту са њима и имало прилику за усавршавање језика (Hu & McKay, 2012; Wu, 2009). Намера корејске владе била је да инвестирањем у ресурсе знања, они заправо инвестирају у јачање конкурентности Кореје на глобалном тржишту, што ће им касније вратити новац у земљу, а то је већ случај са њиховим познатим брендovima, као што су *Samsung*, *Hyundai*, *Lotte* и многи други (Yakovleva, 2021, стр. 279).

Популарност онлајн наставе енглеског језика као сйраној са ученицима йореклом из Истйочне Азије: йерцейиција настйавника

- 3) начина резервације часова; 4) техничких услова за извођење наставе;
- 5) разноврсности доступних онлајн платформи за учење енглеског језика;
- 6) расположивости наставног особља и услова за добијање радног места.

Најпре је потребно нагласити да је реч о неформалној синхроној онлајн настави, познатијој као језичко образовање путем аудио или видео конференцијског система (Kozar, 2015b), које се одвија у реалном времену и захтева онлајн контакт ученика и наставника лицем у лице. Синхроно окружење за учење омогућава њихову сарадњу и укључује е-активности (Salmon, 2013), као што је предавање наставника или дискусија са ученицима (Perveen, 2016). Постоји и могућност дељења истог материјала између наставника и ученика, провере знања и разумевања, при чему ученици увек могу затражити и додатна објашњења. Једно истраживање показало је да се ученици уопште нису устручавали да учествују у интеракцији и питају наставнике шта год желе, зато што их је овакво онлајн окружење чинило много слободнијим за успостављање контакта с наставницима (Као, 2010). Захваљујући коришћењу веб-камера, дискусија за време часа донекле подсећа на традиционалну учионицу, осим што јој сви учесници приступају из даљине, путем интернета. Иако се могу разликовати у дизајну, начин и принцип рада онлајн платформи су у суштини исти код већине њих. Оно што их све повезује јесте аудио-видео веза између ученика и наставника, коришћење бројних материјала и активности чија реализација зависи од саме платформе. Наставни материјали су углавном тематски и садржински разноврсни, почев од оних општих до стручних за различите области, или су пак сачињени од питања и тема за слободну конверзацију (Kozar & Sweller, 2014). Ученици сами бирају шта ће радити. Наставници су дужни да провере своју опрему на време и буду присутни у виртуелној учионици пре почетка сваког часа, чије трајање зависи од правила платформе.

Изглед и могућности платформи за реализацију онлајн наставе енглеског језика изузетно су занимљиви: 1) ученицима и наставницима су доступне разноврсне алатке; 2) постоји могућност слања порука у току часа; 3) многе платформе имају виртуелне табле које се могу користити за објашњавање; 4) постоји могућност размене слика, аудио-визуелних материјала или текста, како би ученици боље схватили и научили оно што наставници покушавају да им приближе. На крају, наставници углавном направе неку врсту сажетка и пружају ученицима прилику да поставе питања, уколико их имају.

Следеће важно обележје онлајн наставе енглеског језика посредством платформи за учење јесте резервисање самих часова. Неке од карактеристика резервације су следеће: 1) одређене школе нуде сигурне часове будући да имају сталне ученике, али је ипак најчешће наставницима омогућено да бирају када желе да раде тако што ће отворити слотове за часове у одређено време; 2) након тога, ученици могу видети распоред наставника

и резервисати часове према својим жељама (могу изабрати наставника и час који желе); 3) при резервацији часова, ученици се углавном одреде за неку врсту материјала и изјасне се о својим очекивањима, тако да наставници имају увид о томе чак и пре почетка рада; 4) понекад се ученици не изјасне о свом избору па наставницима једино преостаје да сачекају почетак часа, како би сазнали шта ученици очекују од њих.⁷

За реализацију наставе на онлајн платформама потребни су одређени технички услови, како код наставника тако и код ученика, како би се часови неометано изводили. Најважнији су брза и стабилна интернет конекција и рачунарска опрема одређених карактеристика за наставника, док се ученици могу придружити часу и посредством неких других уређаја, као што су телефон, таблет и сл.

Следећа карактеристика онлајн наставе која се реализује путем платформи за учење енглеског језика јесте њихов велики број, од којих су многе посебно фокусиране на ученике из Источне Азије, а неке од најактуелнијих су следеће: 1) Кина: *Whales English, iTutorGroup, Magic Ears, VIPKID*; 2) Јапан: *English Everywhere, Cena English, CafeTalk, S-Lessons, Engoo*; 3) Кореја: *Nil English, Boktutors, Tutoring Lab, Ziktalk, Engliphone, Carrot Global*; 4) Тајван: *Etalking, Tutor ABC, HiTutor, English First (EF), P&P Language Online*. Доступне су на интернету свима, тако да их и ученици и наставници могу пажљиво истражити пре него што се одреде за неку од њих.

Када је реч о наставном особљу, на почетку рада је већ речено да су људи широм света заинтересовани за рад на онлајн платформама. Велики број ученика из Азије сматра да енглески језик могу најбоље научити од наставника којима је он матерњи, па зато бирају наставнике из Америке, Велике Британије и осталих земаља у којима енглески језик има овај статус.⁸ С друге стране, постоје и ученици који сматрају да знатно боље могу разумети и научити нешто од наставника којима енглески није матерњи језик, будући да они боље разумеју потешкоће с којима се ученици сусрећу приликом учења енглеског језика као страног. Имајући у виду обе групе, како би постали наставници на онлајн платформама, неопходно је да пријављени кандидати прођу одређене интервјуе, обуку и пробне часове.

⁷ Постоји и могућност отказивања часова, с тим што ученици у већини случајева то могу урадити без икаквих последица, док наставници углавном буду санкционисани. Понекад се деси да се ученици не појаве, али су наставници дужни да буду присутни у виртуелној учионици барем неко време (од правила школе зависи колико дуго, углавном то буде 10–15 минута). Наставници бивају плаћени за час упркос томе што га не реализују, док ученици немају право на надокнаду. Уколико се пак наставник неким случајем не појави, отказује се сусрет, наставнику следи новчана казна, а ученицима се надокнађују изгубљени часови.

⁸ У Азији је ангажовање изворних говорника за рад у настави енглеског језика изузетно популарно, будући да власти сматрају да њихово присуство у учионици поспешује развој језичке компетенције (Jeon & Lee, 2006).

Ово су само неке опште карактеристике онлајн наставе енглеског језика популарне међу ученицима пореклом из Источне Азије, а које су очигледно примамљиве великом броју наставника, тј. предавача енглеског језика из разних делова света. Зато ће интересовање за ову врсту посла бити размотрено у наредном делу рада.

Инйересовање за рад на онлајн йлаййформама за учење енглеској језика

На основу искуства једног од аутора рада, познато је да у Србији велики број људи предаје енглески језик путем споменутих онлајн платформи већ дуги низ година и прилично су задовољни могућностима које тај вид наставе нуди. Неким људима је то постао хоби, другима хонорарни посао, док је одређеним појединцима ово једини извор прихода. На основу личног искуства једног од аутора рада и његових колега, као и анализом понуда онлајн платформи за учење језика и дискусија на друштвеним мрежама, издвојено је неколико разлога због којих постоји тако велико интересовање за рад у онлајн настави енглеског језика са ученицима пореклом из Источне Азије. Они ће бити размотрени следећим редом: 1) лаки услови за добијање радног места; 2) задовољавајући извор прихода; 3) флексибилно радно време; 4) упознавање нових култура; 5) рад од куће у неформалном окружењу; 6) унапред припремљен наставни материјал.

Први разлог због којег је рад на онлајн језичким платформама толико популаран јесте чињеница да у већини случајева⁹ уопште није неопходно имати стручне квалификације, тј. завршене студије енглеског језика и књижевности или међународно признат сертификат о одговарајућем нивоу знања енглеског језика. Без обзира на ниво и врсту образовања, углавном је потребно поседовати само одређено знање енглеског језика, које се проверава на пробним онлајн часовима. Уколико заинтересовани кандидати успешно прођу ово тестирање и интервјуе с послодавцима, могу одмах почети с радом и бити на листи наставника који се ученицима нуде, што знатно олакшава начин добијања радног места.

Следећи разлог велике популарности рада у онлајн настави енглеског језика са ученицима пореклом из Источне Азије јесте то што он представља задовољавајући извор прихода. Часови углавном трају по 30 минута, тако да је у једном дану могуће одржати велики број њих, наравно,

⁹ Одређене онлајн школе или компаније траже доказ о завршеним студијама као услов за запослење, а пример једне од њих налази се на следећем линку: <https://www.teachonlinewithus.com/acadsoc>. Друге онлајн школе или компаније као једини услов наводе добро знање енглеског језика, што значи да не захтевају завршене студије енглеског језика и књижевности, већ само неки краћи курс, а пример такве школе доступан је на овом линку: <https://www.teachonlinewithus.com/engoo>.

уколико неко то жели, те се на овај начин на дневном нивоу може зарадити пристојна сума новца. Искуства запослених на онлајн језичким платформама показала су да, уколико се неко бави само овим послом, може зарадити много више од просечних примања наставника у Србији. Велики број средњошколаца и студената предаје енглески језик ученицима пореклом из Источне Азије, како би се донекле финансијски осамосталили. Појединцима различитих професија и година старости овај вид рада је додатни извор прихода, поред примарних радних места, што рад на онлајн платформама за учење енглеског језика чини врло примамљивим.

Флексибилно заказивање часова, без обавезе фиксног радног времена, такође је једна од предности овог радног места. Услед постојања временске разлике између Европе и Источне Азије, врло често се дешава да се часови држе и ноћу, што понекад наставницима и одговара. Захваљујући томе, појединци могу радити када пожелe и одржати онолико часова колико њима прија, што овај посао чини мање захтевним, лакшим за организацију и усклађивање са другим приватним или пословним обавезама.

Упознавање нових људи и култура Источне Азије још један је позитиван аспект рада на онлајн платформама за учење енглеског језика, који многим наставницима представља додатну мотивацију. Стални контакт са становницима других земаља и честа персонализација активности у учењу језика пружају прилику за стицање нових знања о различитим деловима света. У реалним животним околностима, немају сви људи могућност за путовање и обилазак Источне Азије па је ово идеална варијанта за виртуелно ширење друштвено-културолошких видика.¹⁰

Рад од куће, у сопственом окружењу, без потребе за одласком на посао коришћењем превозних средстава или пешачењем, без потребе за претераним бављењем физичким изгледом или избором одговарајуће одеће или обуће, још један је од разлога због којег многи људи раде у онлајн настави енглеског језика. Сама чињеница да је радни амбијент нечије неформално окружење, попут куће или стана, чини овакав начин рада мање стресним и опуштенијим. Из тог разлога, многи наставници су задовољнији радом и ефикаснији, а самим тим имају и бољу мотивацију. Осим ових предности

¹⁰ Овакав вид наставе са ученицима пореклом из Источне Азије захтева и поштовање одређених норми и правила понашања. На основу сопственог и искуства многих колега који раде овај посао, аутори рада закључују да су неке од највећих препрека културолошке разлике између ученика и наставника. Док је у Јапану пожељно да се увек другим људима обраћамо уз осмех и веома дубоко поштовање, при чему се озбиљан однос може сматрати непристојним, у Јужној Кореји, Кини и на Тајвану то није случај. Климање главом у Јапану један је од веома честих начина исказивања поштовања, док у осталим земљама Источне Азије није толико заступљено. Како би конверзација и настава биле успешне, а наставници и ученици задовољни, међусобно уважавање и поштовање одређених правила понашања је неопходно.

рада на онлајн платформама за учење енглеског језика, на њиховим веб страницама се приликом рекламирања и привлачења заинтересованих наставника наводи да је реч о комфорном, угодном, приступачном и флексибилном језичком образовном контексту (Kozar, 2015a).

Следећи фактор која знатно олакшава рад наставника у оваквом окружењу јесте да у оквиру платформи постоје унапред припремљени наставни материјал, осмишљени задаци и активности. Наставник нема обавезу припремања часова, зато што из базе података платформе ученици углавном, приликом заказивања часова, изаберу наставни материјал, одређену тему за конверзацију или жељену активност. Већ је било речи о томе да уколико се деси да не изаберу тада, већ на почетку часа, наставник нема времена за детаљну припрему, те тако мора брзо да реагује и предузима кораке. И поред тога, у поређењу с класичном наставом у учионици, овакав начин рада смањује обавезе наставника, штеди његово време и чини га опуштенијим у настави.

Ово су неки од најчешћих разлога за огромну популарност рада у онлајн настави енглеског на језичким платформама са ученицима пореклом из Источне Азије. Безброј је могућности, али вероватно и недостатака овог радног места, с којима се појединци временом суочавају. Међутим, за потребе истраживања, самоперцепцијом наставника, проверено је које су предности запослења у овом неформалном синхроним виртуелном окружењу за учење језика и зашто се они масовно опредељују за рад у оваквом амбијенту. Зато ће следећи део рада најпре представити методолошки оквир спроведеног истраживања, а потом и анализу и дискусију резултата.

Предмет, циљеви и перцепција наставника

Предмет истраживања овог рада је упознавање с разлозима испитаника за рад у онлајн настави енглеског језика као страног са ученицима пореклом из Источне Азије и њеним предностима, како би се открили главни узроци популарности ове врсте посла. Стога је било потребно реализовати следеће циљеве: 1) проверити најчешће разлоге због којих се људи масовно опредељују за држање часова на онлајн платформама за учење енглеског језика, актуелним међу ученицима пореклом из Источне Азије; 2) испитати предности овог окружења и начина рада из перспективе ангажованих наставника.

Истраживање је засновано на следећим претпоставкама: 1) неки од најчешћих разлога испитаника за рад у онлајн настави енглеског језика као страног са ученицима пореклом из Источне Азије су: флексибилно радно време, рад од куће, упознавање нових људи и култура, делимично лак начин запослења; 2) најизраженије предности оваквог начина рада, из перспективе наставника, јесу: већи комфор приликом рада, флексибилно

радно време, задовољавајућа зарада, контакт са страним земљама и културама и мање стресно окружење за наставу језика.

Посиуиак исѿраживања, инсѿрументи и обрада ѿодаѿака

Истраживање представља студију пресека, која је спроведена на основу самоперцепције наставника, тј. испитивањем њихових ставова о постављеном проблему. Анкетирање је реализовано у току 2021. године.

Будући да је реч о квантитативном истраживању, након прикупљања података, формирана је посебна база, како би се подаци обрадили применом статистичког програма SPSS 22.0, тачније, помоћу дескриптивне статистике, при чему су коришћене мере пребројавања (фреквенције и проценти) и мере централне тенденције (аритметичка средина).

За потребе рада састављен је упитник, помоћу платформе *Google forms*, који је прослеђен испитаницима путем друштвених мрежа, а сачињен је од два дела. Први део обухвата податке који се односе на пол испитаника, порекло, године старости, ниво образовања и статус запослења. Други део има укупно 28 изјава помоћу којих су проверени ставови испитаника заокруживањем једног одговора петостепене Ликертове скале, почев од исказа *Уоѿиѿи се не слажем*, па све до исказа *У ѿоѿѿуносѿи се слажем*. Од 28 изјава, 13 се односи на разлоге због којих се наставници одлучују за рад у онлајн настави енглеског језика као страног са ученицима пореклом из Источне Азије, док је 15 у вези с предностима рада у овом окружењу. Поузданост упитника испитана је помоћу Кронбах алфа коефицијента (α). Резултати анализе показују да је поузданост упитника задовољавајућа ($\alpha=0.91$).

Оѿис узорка

Укупан број испитаника који је учествовао у анкетирању је 151. Њихово порекло је разнолико, што показује и попис држава из којих потичу: Јужна Африка, Србија, Велика Британија, Француска, Грчка, САД, Италија, Вијетнам, Филипини, Шпанија, Тајланд, Турска, Хрватска, Бразил, Малта, Индија, Аргентина, Румунија, Кенија, Јужна Кореја, Бугарска, Јапан, Либан, Русија, Нигерија, Пољска, Алжир, Република Тринидад и Тобаго, Гватемала, Саудијска Арабија, Колумбија, Лаос и Мексико.

Просечна старост испитаника била је 39.32 ± 11.9 година, при чему је најмлађи испитаник имао 21 годину, док је најстарији имао 68 година.

У односу на пол, већи део испитаника чине жене (80,8%), док мањи део узорка чине мушкарци (19,2%). Када је реч о образовном статусу (табела 1), 0,7% њих од укупног узорка завршило је само основну школу, 12,6% испитаника завршило је средњу школу, 56,3% завршило је основне

академске студије, 28,5% завршило је мастер академске студије, док је 2% испитаника имало завршене докторске академске студије.

Табела 1. Приказ испитаника према нивоу образовања

Ниво образовања	%
Основна школа	0,7
Средња школа	12,6
Основне академске студије	56,3
Мастер академске студије	28,5
Докторске академске студије	2

На основу статуса запослења (табела 2), њих 4,6% су студенти, 77,5% њих је незапослено, што значи да им је онлајн настава енглеског језика једини извор прихода, док је 17,9% оних који поред онлајн наставе обављају и неку другу врсту посла.

Табела 2. Приказ испитаника према статусу запослења

Статус запослења	%
Студенти	4,6
Незапослен	77,5
Запослен	17,9

Резултати и дискусија

Резултати су представљени и груписани на основу претпоставки истраживања следећим редом: 1) најчешћи разлози за рад у онлајн настави енглеског језика као страног са ученицима пореклом из Источне Азије; 2) предности рада у онлајн настави енглеског језика као страног са ученицима пореклом из Источне Азије из перспективе наставника.

Најчешћи разлози за рад у онлајн настави енглеског језика као страног са ученицима пореклом из Источне Азије. Сагледавањем одговора испитаника који се односе на изјаве о разлозима за рад у онлајн настави енглеског језика као страног са ученицима азијског порекла, добијени су резултати који су представљени у табели 3. Обрађени су помоћу дескриптивне статистике и приказани су процентуално.

Табела 3. Најчешћи разлози за рад у онлајн настави енглеског језика као страног са ученицима пореклом из Источне Азије

Разлози	Уопште се не слажем	Не слажем се	Нити се слажем нити се не слажем	Слажем се	Потпуно се слажем
	%	%	%	%	%
Флексибилно радно време	0,7	2,6	15,9	49,7	31,1
Рад од куће	1,3	0	0,7	27,2	70,9
Упознавање људи широм света	0,7	4	7,3	39,7	48,3
Учење о разним културама	0,7	3,3	8,6	44,4	43
Пристојне плате	9,9	21,2	32,5	28,5	7,9
Нема припреме за часове	24,5	30,5	19,9	15,9	9,3
Могућност добијања повишице	7,3	19,2	39,7	27,8	6
Нема минималне или максималне норме	10,6	37,1	27,8	18,5	6
Искуство није неопходно	18,5	46,4	15,2	16,6	3,3
Добар избор као привремени посао	2	6	15,2	45,7	31,1
Понекад су довољне добре говорне вештине	18,5	35,8	15,9	21,9	7,9
Лакше је наћи посао онлајн него офлајн	7,3	19,2	23,2	32,5	17,9
Могуће је радити из било ког места света	0,7	7,3	7,3	41,1	43,7

Анализирајући добијене одговоре, утврђено је да је 49,7% испитаника сагласно, док је њих 31,1% у потпуности сагласно са тврдњом да онлајн настава омогућава флексибилно радно време. Чињенице показују да је то за већину наставника био један од разлога за рад у онлајн настави енглеског језика, а до сличног резултата дошли су и Кавано (Cavanaugh, 2005) и Клопотек (Klorotek, 2017). Велики број испитаника (27,2% – слажем се и 70,9% – у потпуности се слажем) сложио се са тврдњом да је веома важан разлог због којег се опредељују за онлајн наставу и могућност рада од куће.

Анализом остатка изјава, показало се да су најчешћи разлози за избор овог вида наставе енглеског језика следећи: упознавање људи широм света (39,7% – слажем се и 48,3% – у потпуности се слажем), учење о разним културама (44,4% – слажем се и 43% – у потпуности се слажем), могућност рада из било ког дела света (41,1% – слажем се и 43,7% – у потпуности се слажем) и да је добар избор као привремени посао (45,7% – слажем се и 31,1% – у потпуности се слажем). Ови подаци подударују се са тврдњама Кети Деди које је изнела у свом чланку о разлозима за предавање енглеског језика онлајн (Deady, 2020).

Имајући у виду резултате који се односе на разлог да није потребна припрема наставника за час, мали број испитаника био је сагласан са овом изјавом (15,9 – слажем се и 9,3% – у потпуности се слажем). Овакав исход био је очекиван зато што смо, проучавањем литературе о потреби спремања за онлајн наставу, дошли до податка да су Хартман и сарадници (Hartman et al., 2000) приликом истраживања доказали да је онлајн настава захтевна и да ипак подразумева одређене припреме. И поред унапред припремљеног материјала, настава може бити ефикаснија уколико постоји могућност пажљивог планирања рада на расположивом материјалу и припреме наставника за извесну активност или задатак, што није углавном случај на онлајн језичким платформама.

Услед великог интересовања за ову врсту посла, многи људи, који добро говоре енглески језик, мишљења су да је то довољан предуслов за рад на језичким платформама. Међутим, испитаници су показали да ситуација није тако једноставна, те се нису сви сложили са овим разлогом (21,9% – не слажем се и 7,9% – у потпуности се не слажем). Хатавеј и Нортон (Hathaway & Norton, 2012) доказали су да је искуство један од битних фактора за квалитет онлајн наставе, и, ако узмемо у обзир да у нашем случају већина испитаника (18,5% – уопште се не слажем и 46,4% – не слажем се) није била сагласна с тим да искуство није потребно, можемо се сложити с њиховим резултатима.

За следећу групу података мали проценат испитаника показао је сагласност, а то су: пристојна плата као разлог за избор онлајн наставе (28,5% – слажем се и 7,9% – у потпуности се слажем), могућности добијања повишице (27,8% – слажем се и 11% – у потпуности се слажем) и рад без минималне или максималне норме (18,5% – слажем се и 6% – у потпуности се слажем). Наведени подаци показују да висина зараде, повећање плате и могућност рада без минималне и максималне норме нису чести разлози за избор рада у онлајн настави са азијским ученицима. Чињеница је да нису у потпуности задовољни висином примања и финансијским бенефитима, али можда имају проблем да нађу посао па зато овај начин рада сматрају донекле пристојним, јер раде од куће, када пожелу, за скромну суму новца и без довољно могућности за напредовање. Мало више од половине узорка испитаника (32,5% – слажем се и 17,9% – у потпуности се слажем) сложило се с тим да је донекле разлог за онлајн наставу енглеског језика лако долажење до радног места, јер приликом запослења наставници, како би стекли право на рад, углавном морају само одржати пробне часове, а не морају увек имати дипломе о завршеним студијама енглеског језика и књижевности или сертификате о знању енглеског језика.

Наведени резултати потврдили су прву претпоставку рада, а то је да су неки од најчешћих разлога за избор онлајн наставе енглеског језика као страног са ученицима пореклом из Источне Азије следећи: флексибилно

радно време, рад од куће, упознавање нових људи и култура и делимично лак начин запослења.

Предности рада у онлајн настави енглеског језика као страног са ученицима пореклом из Источне Азије из перспективе наставника. У намери да проверимо мишљења испитаника о предностима рада у онлајн настави енглеског језика као страног са азијским ученицима, испитали смо ставове наставника који се односе на њихову процену најчешћих предности. Прикупљени подаци обрађени су помоћу дескриптивне статистике и приказани су у табели 4.

Табела 4. Предности рада у онлајн настави енглеског језика као страног са ученицима пореклом из Источне Азије

Предности	Уопште се не слажем	Не слажем се	Нити се слажем нити се не слажем	Слажем се	Потпуно се слажем
	%	%	%	%	%
Самосталан избор радног времена	0,7	13,2	14,6	51	20,5
Није превише стресно	2,6	24,5	20,5	39,1	13,2
Релативно је лако задржати ученике	8,6	27,8	28,5	29,1	6
Упознавање нових култура и људи широм света	0,7	3,3	13,2	52,3	30,5
Нема бриге о наставним материјалима	9,3	23,2	13,9	37,7	15,9
Постоје и новчани бонуси	7,3	19,2	30,5	32,5	10,6
Индивидуални рад је лакши	0	3,3	15,9	49,7	31,1
Могућност рада од куће	0	0	4,0	31,8	64,2
Већи је фокус на учење и већа концентрација ученика	4,6	13,9	29,8	42,4	9,3
Слобода путовања	4	10,6	17,9	43,7	23,8
Више опција за глобалну везу (шира заједница)	2	7,3	29,1	43,7	17,9
Лакше је уштедети новац	1,3	7,3	19,2	45	27,2
Корисно је као додатни приход	0,7	2,6	13,9	47,7	35,1
Додир са новим културама је предност за будућу каријеру	0,7	1,3	17,2	52,3	28,5
Могућност ношења доњег дела пицаме на радном месту	11,9	12,6	12,6	27,8	35,1

Резултати једног од досадашњих истраживања о сличној теми показали су да су неке од главних предности онлајн наставе самосталан избор радног времена и то што рад те врсте не делује превише стресно на наставнике (Shagvaliyeva & Yazdanifard, 2014). Анализирајући одговоре

наших испитаника (табела 4), можемо потврдити наведене налазе, јер се већина наставника сложила са овим предностима (самостални избор радног времена – 51% слажем се и 20,5% – у потпуности се слажем; рад није стресан – 39,1% слажем се и 13,2% – у потпуности се слажем). Разматрањем ставова о предностима индивидуалног рада (49,7% – слажем се и 31,1% – у потпуности се слажем) и веће концентрације ученика у онлајн настави (42,4% – слажем се и 9,3% – у потпуности се слажем), резултати су показали знатан степен сагласности наставника са овим предностима. Наши испитаници сматрају да мањи број учесника онлајн наставе олакшава њихов рад, повећава фокус на учење и концентрацију ученика. То су уједно и предуслови успешне наставе, због чега се велики број људи данас и определио за онлајн наставу са ученицима пореклом из Источне Азије. Коул и Крицер (Cole & Kritzer, 2009) у свом раду су показали да су индивидуални рад или рад у мањим групама још једна од предности онлајн наставе, која омогућава ефикасније учење и дољу концентрацију ученика, а резултати нашег истраживања говоре у прилог томе.

Следећа група података показала је да је више од половине наших испитаника мишљења да је лако задржати ученике на онлајн платформама за учење енглеског језика (29,1% – слажем се и 6% – у потпуности се слажем). Уколико они буду задовољни радом наставника, онда постају њихови стални клијенти, што умногоме олакшава наставни рад, о чему говоре резултати из табеле 4, зато што се 50,3% наставника слаже са овом изјавом, а 15,2% у потпуности се слаже. Доступност наставног материјала на платформи, такође, олакшава рад наставника, у чему више од половине њих види предност овог начина рада (37,3% – слажем се и 15,9% – у потпуности се слажем), што је у сличној мери уједно био и разлог избора овог радног окружења (в. табела 3).

Уколико погледамо резултате у табели 3, запазићемо да је могућност упознавања нових култура и земаља била један од најчешћих разлога услед којег су се испитаници определили за онлајн наставу енглеског језика са ученицима пореклом из Источне Азије, што су такође у великом броју навели и као предност (52,3% – слажем се и 30,5% – у потпуности се слажем). Овакав начин рада је и врло корисна референца за њихову каријеру (52,3% – слажем се и 28,5% – у потпуности се слажем), осим тога, наставницима нуди и могућност успостављања везе са широм заједницом земаља чије ученике подучавају (43,7% – слажем се и 17,9% – у потпуности се слажем). То је од изузетног значаја за међународну сарадњу и потенцијално добијање још бољих понуда за рад широм света. Контакт с новим културама шири видике људи, уопштено говорећи, а посебно наставника енглеског језика, који морају имати широка схватања услед природе посла којим се баве. Ученици се подучавањем из енглеског језика не упознају само с културом изворног говорног подручја (нпр. Велике Британије, Аустралије,

САД). Енглески је тренутно глобални језик, што значи да се наставници морају упознати и с културама различитих делова света, у нашем случају, са Источном Азијом. Они морају имати и разумевање за навике и обичаје народа земаља те регије, како би успоставили добар однос с њима и успешно их оспособили за коришћење енглеског језика.

Анализа прикупљених података показала је да наши испитаници као предност онлајн наставе енглеског језика сматрају и следећа два финансијска аспеката: додатни приход (47,7% – слажем се и 35,1% – у потпуности се слажем) и могућност лакше уштеде новца (45% – слажем се и 27,2% – у потпуности се слажем). Ларсен (Larsen, 2018) доказује да су наставници који раде у онлајн настави привилеговани јер раде од куће и тако штеде новац, који би иначе трошили на путовање до посла и назад, са чиме су се сложили и наши испитаници. Једина изјава с којом се већи део наставника није сложио односи се на могућност добијања новчаног бонуса, који су неки наставници онлајн наставе енглеског језика са ученицима пореклом из Источне Азије навели као предност (32,5% – слажем се и 10,6% – у потпуности се слажем). Према мишљењу наших испитаника, ова врста посла корисна је због могућности пристојне зараде и штедње, као одличан извор додатног прихода. Међутим, награђивање од стране послодавца, тј. компанија за онлајн наставу енглеског језика, очигледно није тако често, будући да већи број наставника није био сагласан с новчаним бонусом као предношћу овог вида наставе. Велики број испитаника као разлог за избор рада у онлајн настави енглеског језика навео је могућност рада од куће (в. табелу 3) и као предност (31,8% – слажем се и 64,2% – у потпуности се слажем). Услед ове чињенице и самосталног планирања термина часова, наставници имају више слободног времена за путовања и флексибилније одморе (43,7% – слажем се и 23,8% – у потпуности се слажем). Постоји још једна добра страна овог посла која их умногоме чини опуштенијим и задовољнијим, а тиче се избора одеће, тј. кодекса облачења, услед рада у кућном окружењу. Новак (Nowak, 2020) наводи да је могућност ношења доњег дела пиџаме приликом одржавања онлајн наставе предност, а поред тога и олакшавајућа околност којом се смањује стрес у вези с послом. Анализирајући одговоре наших испитаника можемо се сложити с том тврдњом, јер се већина њих изјаснила да је ношење доњег дела пиџаме предност ове врсте посла (27,8% – слажем се и 35,1% – у потпуности се слажем).

Анализа података, који се тичу ставова испитаника о добрим странама онлајн наставе енглеског језика као страног са азијским ученицима, потврдила је другу претпоставку рада. То значи да су најизраженије предности ове врсте посла, које најчешће привлаче појединце, следеће: пружање већег комфора приликом рада, флексибилно радно време, могућност задовољавајуће зараде, успостављање контакта са страним земљама и културама и мање стресно окружење за учење језика.

Закључна размайрања

Имајући у виду претходно наведене чињенице, закључујемо да је популарност предавања енглеског језика путем интернета постала глобални феномен. Ученици на онлајн платформама долазе из разних делова Источне Азије, али и наставници који се баве овим послом такође долазе из различитих земаља. У истраживању спроведеном за потребе овог рада, они су као место боравишта навели велики број држава: Јужну Африку, Србију, Велику Британију, Француску, Грчку, САД, Италију, Вијетнам, Филипине, Шпанију, Тајланд, Турску, Русију, Нигерију, Колумбију, Лаос, Мексико и многе друге. Узимајући у обзир само чињеницу да испитаници једног истраживања долазе из толико различитих земаља, може се закључити да је највероватније много већи број држава света одакле потичу наставници на онлајн платформама за учење енглеског језика. Виралност интересовања за ову врсту наставе постаје све израженија. Статус енглеског језика, могућности интернета и добра репутација онлајн платформи, када је реч о постизању резултата ученика, допринели су континуираној експанзији ове индустрије приватног онлајн језичког образовања (енгл. *Private Online Language Education*) (Kozar, 2012).

Образовни концепт Хонгконга „Учење за живот, учење кроз живот“ могао би бити мотив многим азијским земљама, чији је циљ оспособљавање ученика за употребу енглеског језика изван учионице и његово учење на флексибилан начин. Све док буде био актуелан фокус наставе не толико на форми колико на функцијама језика (Pan, 2015), биће и потребе за додатним усавршавањем енглеског језика у земљама Источне Азије. Будући да потражња за наставницима енглеског језика на онлајн платформама не јењава и да нема већих потешкоћа приликом запослења и прилагођавања овом радном амбијенту, може се констатовати да је будућност ове врсте посла и те како загарантована.

Недостаци и йредлози за даља исйраживања

Постоје извесни недостаци спроведеног истраживања, који се односе на избор испитаника и њихов број. Будући да су аутори рада пореклом из Србије, можда је требало да већи број испитаника, такође, буде из Србије. Тако би се са аспекта истог географског подручја, познатих друштвених околности и сличног менталитета проценили разлози за избор онлајн наставе енглеског језика и ставови о њеним предностима. Међутим, било је врло тешко пронаћи довољан број испитаника из наше земље, који су желели да учествују у овом истраживању, због чега је одлучено да узорак

буде мешовит. Да је и укупан број учесника истраживања био већи, резултати би свакако били поузданији.

За потребе будућих проучавања овог проблема, било би врло занимљиво испитати и ставове ученика пореклом из Источне Азије о избору учења енглеског језика посредством онлајн језичких платформи. На овај начин стекао би се увид и у њихова мишљења о разлозима и потенцијалним предностима оваквог наставног окружења, што би употпунило и још више осветлило предмет истраживања овог рада.

Литература

- Butler, Y. G. (2009). Issues in the Assessment and Evaluation of English Language Education at the Elementary School Level: Implications for Policies in South Korea, Taiwan, and Japan. *The Journal of Asia TEFL*, 6(2), 1–31.
- Cavanaugh, J. (2005). Teaching Online – A Time Comparison. *Online Journal of Distance Learning Administration*, 8(1), 1–11.
- Chang, B. M. (2011). The Roles of English Language Education in Asian Context. *Journal of Pan-Pacific Association of Applied Linguistics*, 15(1), 191–206.
- Chen, S. C. (2006). Simultaneous Promotion of Indigenization and Internationalization: New Language-in-Education Policy in Taiwan. *Language and Education*, 20, 322–327.
- Chern, C. L. (2010). An Overview of English Language Education at Primary Level in Taiwan. *Open Symposium on Primary School English Education in Asia, Tokyo*. Retrieved from: http://www.isca-speech.org/archive/L2WS_2010/papers/lw10_S-3.pdf
- Cole, J. E. & Kritzer, J. B. (2009). Strategies for Success: Teaching an Online Course. *Rural Special Education Quarterly*, 28(4), 36–40.
- Deady, K. (2020). *Why Teach English Online? 12 Awesome Reasons!*. Retrieved from: <https://www.teachaway.com/blog/why-teach-english-online>
- Domingo, E. V. (2022). *Native Speakerism in the Hiring and Visual Depiction of Teachers in Recruitment Websites of Online English Schools in Asia* [Unpublished PhD Thesis]. Saint Louis University, Baguio Philippines.
- Farveen, F. (2020). *A List of the Asian Brands Dominating BrandZ Rankings*. Retrieved from: <https://www.marketing-interactive.com/a-list-of-the-asian-brands-dominating-brandz-rankings>
- Gajinovic, D. (2015). *Privredno čudo zemalja Istočne i Jugoistočne Azije* (neobjavljena doktorska disertacija). Ekonomski fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd.
- Hartman, J., Dziuban, C., Moskal, P. (2000). Faculty Satisfaction in ALNs: A Dependent or Independent Variable?. *Journal of Asynchronous Learning Networks*, 4(3), 155–179.
- Hathaway, D. & Norton, P. (2012). An Exploratory Study Comparing Two Modes of Preparation for Online Teaching. *Journal of Digital Learning in Teacher Education*, 28(4), 146–149.
- Hu, G. & McKay, S. L. (2012) English Language Education in East Asia: Some Recent Developments. *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, 33(4), 345–362.

- Jeon, M. & Lee, J. (2006). Hiring Native-Speaking English Teachers in East Asian Countries. *English Today*, 22(4), 53–58.
- Kachru, B. B. (1988). The Sacred Cows of English. *English Today*, 16, 3–8.
- Kam, H. W. (2002) English Language Teaching in East Asia Today: An Overview. *Asia Pacific Journal of Education*, 22(2), 1–22.
- Kao, H. (2010). Investigating the Effects of Implementing Online Tutoring in an English Afterschool Program. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, 2(2), 2755–2760.
- Klopotek, M. (2017). The Advantages and Disadvantages of Remote Working from the Perspective of Young Employees. *Organizacija i Zarządzanie: Kwartalnik Naukowy*, 4, 39–49.
- Kozar, O. (2012). Use of Synchronous Online Tools in Private English Language Teaching in Russia. *Distance Education*, 33(3), 415–420.
- Kozar, O. (2015a). Discursive Practices of Private Online Tutoring Websites in Russia. *Discourse: Studies in the Cultural Politics of Education*, 36(3), 354–368.
- Kozar, O. (2015b). *Private One-to-One Language Education via Video/Audio Conferencing (LEVAC) in Russia* (Unpublished PhD Thesis). Macquarie University, Sydney.
- Kozar, O. & Sweller, N. (2014). An Exploratory Study of Demographics, Goals and Expectations of Private Online Language Learners in Russia. *System*, 45, 39–51.
- Larsen, M. (2018). Trading Money for Time: When Saving Money Doesn't (and When It Does). In: M. Heusser & G. Kulkarni (Eds.), *How to Reduce the Cost of Software Testing* (57–71). Routledge: Auerbach Publications.
- Nowak, A. (2020). *Stress Busters for Online Teaching*. Retrieved from: https://scholarship.law.wm.edu/excellence_online_teaching/zoomsessions/june18/2/
- Pan, B. (2015). A Comparative Study of English Language Planning and Policy for Senior Secondary Education Between Mainland China and Hong Kong. In: W. Strielkowski (Ed.), *Proceedings of the 1st International Conference on Arts, Design and Contemporary Education (ICADCE 2015)* (631–637). Netherlands, France, China: Atlantis Press.
- Pennycook, A. (1998). *English and the Discourses of Colonialism*. London, New York: Routledge.
- Perveen, A. (2016). Synchronous and Asynchronous E-Language Learning: A Case Study of Virtual University of Pakistan. *Open Praxis Pakistan*, 8(1), 21–39.
- Rüdiger, S., Leimgruber, J. R. E., Tseng, M. I. L. (2022). English in Taiwan: Expanding the Scope of Corpus-Based Research on East-Asian Englishes. *English Today*, 38(3), 1–10.
- Salmon, G. (2013). *E-tivities: The Key to Active Online Learning*. London, Sterling USA: Kogan Page Ltd., Stylus Publishing Inc.
- Shagvaliyeva, S. & Yazdanifard, R. (2014). Impact of Flexible Working Hours on Work-Life Balance. *American Journal of Industrial and Business Management*, 4(1), 20–23.
- Smith, L. E. (1975). Teaching English in Asia: An Overview. *Topics in Culture Learning*, 3, 133–136.
- Vaish, V. (2010). *Globalization of Language and Culture in Asia. The Impact of Globalization Processes on Language*. London, NY: Continuum.
- Wu, M. H. (2009). Language Planning and Policy in Taiwan: Past, Present and Future. *Working Papers in Educational Linguistics*, 24(2), 99–118.

Yakovleva, E. (2021). Policies in Teaching English in Southeast and East Asian Countries. *Thu Dau Mot University Journal of Science*, 3(3), 268–288.

ЛИНКОВИ:

<https://www.teachonlinewithus.com/acadsoc>

<https://www.teachonlinewithus.com/engoo>

Snežana M. ZEČEVIĆ

University of Priština in Kosovska Mitrovica

Faculty of Philosophy

Department of English Language and Literature

Enes M. BIŠEVAC

University of Priština in Kosovska Mitrovica

Faculty of Philosophy

Popularity of Online Teaching English as a Foreign Language to Learners from East Asia: Teachers' Perception

Summary

Online teaching English as a foreign language to learners from East Asia has become very popular nowadays. It is a result of the intensive socio-economic development of this region's countries, such as Japan, China, South Korea, and Taiwan, which demands new roles of individuals for successful functioning in the current world. Due to following contemporary social changes, reaching the global market and adjusting the educational system to the modern concepts, English has become their obligatory school subject. The need for better language competence implies learning and improving this global language since the early age in East Asia, not only within formal education, but within the informal one as well. The lack of qualified teachers of English language and the use of inadequate teaching approaches and methods in the standard classroom resulted in the need for additional lessons, which numerous online language platforms from this region offer. For this reason, the interest in attending these lessons increased, as well as the interest in teaching English language online.

The focus of this research is to introduce the main reasons for online teaching English as a foreign language to learners from East Asia and its advantages, in order to identify general causes of this job's current popularity. It is realized through the achievement of the following aims: 1) the most frequent reasons because of which

the individuals decide to teach on platforms for learning English language, which are popular among East Asian learners nowadays, are provided, and 2) the advantages of such teaching environment are examined from the teachers' point of view. This is a cross-sectional study for the purpose of which a survey of 151 respondents worldwide was conducted by means of a self-perception questionnaire. Collected data were analysed by means of SPSS 22.0 program for statistical data analysis. The results indicate that: 1) some of the most frequent respondents' reasons for online teaching English language to learners from East Asia are: flexible work schedule, working at home, getting a job easily, meeting new people and cultures, while 2) from the teachers' point of view, the most common advantages of working in such environment are: feeling comfortable while teaching, flexible work schedule, satisfactory income, contact with foreign countries and cultures and less stressful environment for teaching English language.

Taking into account these results, as well as the socio-economic requirements of the process of globalization in East Asia, it may be concluded that the educational concept of Hong Kong "Learning for Life, Learning Through Life" could be the policy of many Asian countries, whose aim is to enable learners to use the English language outside the classroom and learn it in a more flexible and comprehensible way. As long as the focus of teaching is not so much on form, as it is on the language functions (Pan, 2015), there will be the need for additional improvement of the English language in the countries of East Asia. Since the interest for teaching the English language within online platforms is continuing, and there are no considerable difficulties for being employed and adjusting to such work environment, it can be concluded that the future perspective of this job position is definitely guaranteed.

Keywords: English language; online teaching; East Asia; interest; popularity.

Овај чланак је објављен и дистрибуира се под лиценцом *Creative Commons ауџорсйво-некомерцијално 4.0 међународна* (CC BY-NC 4.0 | <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>).

This paper is published and distributed under the terms and conditions of the *Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International* license (CC BY-NC 4.0 | <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>).